

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10102/2022
26.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милоје Цветић, адвокат из ... и умешача на страни тужиоца ББ из ... и ВВ из ..., кога заступа ББ из ..., против туженог „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуције Краљево, Погон Рашка, чији је пуномоћник Немања Влчек, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца АА изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 286/22 од 12.04.2022. године, у седници одржаној 26.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца АА изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 286/22 од 12.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву П 33/20 од 18.11.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да се обавезе тужени да на име изгубљене добити због заузетости кп бр. .. КО Копаоник исплати тужиоцу износ од 64.300.498,00 динара са припадајућом законском затезном каматом овом износу од подношења тужбе дана 07.12.2015. године до коначне исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да накнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 239.150,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 286/22 од 12.04.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац АА је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

При доношењу побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, катастарска парцела .., ливада 8. класе, површине 17 ари и 50 м² уписана је у Лист непокретности .. КО Копаоник као приватна својина тужиоца 1/1, а у току поступка је дошло до промене у уделу својине тако што су ББ и ВВ на основу правноснажне пресуде П 143/19 од 14.08.2019. године постали сувласници на овој парцели са уделима од по 1/12 делова. Туженом је решењем Одсека за урбанизам, стамбено-комуналне послове и заштите животне средине Општинске управе Општине Рашка од 08.10.2015. године, као инвеститору, одобрено извођење радова на делу средњенапонске мреже реконструкције Бела Вода 10 кв Рудница, Копаоник од стуба број 19 до стуба број 34. Тужилац је поднеском 30.1.2015. године обавестио туженог да није сагласан са постављањем високонапонског ваздушног вода. Тужени је 05.11.2015. године поднео тужбу тражећи државинску заштиту против овде тужиоца због сметања мирног коришћења електроенергетског објекта постојећег на кп бр. .. КО Копаоник и решењем Основног суда у Рашки П 434/15 од 09.11.2015. године, одређена је привремена мера како би се предупредио прекид радова на реконструкцији постојећег десетокиловатног далековода Копаоник – Рудница у викенд насељу на Копаонику. Тужилац је потврдио да је пре реконструкције постојао дрвени статив електроенергетског објекта који је замењен металним. Према налазу судског вештака електротехничке струке, челично-решеткасти стуб туженог налази се на кп бр. .. КО Копаоник, на конзолама стуба са леве и десне стране налазе се по три фазна проводника окачена један иза другог, као и заштитно уже које штити пролазне проводнике од атмосферског пражњења. Други десетокиловатни далековод је постављен на исти челично-решеткасти стуб приликом реконструкције далековода Копаоник – Рудница 2015. године, при замени дрвених стубова челично-решеткастим. Замена са челично-решеткастим стубовима извршена је у циљу постизања сигурности и удаљености и сигурне висине од земље до проводника. Пре реконструкције далековод је био десетокиловатни, а при реконструкције су уграђена два двадесетокиловатна вода у циљу преноса што веће количине електричне енергије. Величина заштитног појаса након реконструкције 2015. године се није променила, па је заштитни појас 24 метра узевши у обзир растојање од по 10м са леве и десне стране од фазних проводника и њихово међусобно растојање од 4 метра. Далекковод Копаоник – Рудница урађен је 1961. године за потребе рудника „Сува Руда“ и електрификација села Рудници извршена је 1964/1965. Према налазу судског вештака за грађевинарство, површина парцеле је 17,50 ари, а забрана градње у појасу далековода у ширини од 10м за конкретну парцелу представља појас од око 70м односно површина појаса око 700 м². Тржишна вредност грађевинског земљишта означеног као катастарска парцела .. КО Копаоник износи 264.600 евра на дан вештачења, што према средњем курсу износи 32.150.249,00 динара. Тужбеним затхевом се тражи накнада штете због изгубљене добити због заузетости катастарске парцеле број .. КО Копаоник.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца закључујући да се у конкретном случају спорни однос странака разрешава применом стварноправног института службености која је установљена након изградње електроенергетског објекта десетокиловатног далековода Рудница – Копаоник који се протеже преко катастарске парцеле бр. .. КО Копаоник. У време куповине парцеле 1968. године електроенергетски објекат је већ постојао и била је конституисана стварна службеност у смислу члана 51. Закона о основама својинскоправних односа, због чега су стицаоци парцеле и њихови правни следбеници дужни да трпе стварноправна ограничења. У погледу накнаде која би евентуално припадала тужиоцу дошло је до застарелости с обзиром да је застарни рок почео да тече од стављања у функцију електромреже 1964/1965. годину и на ово не утиче чињеница што је 2015. године извршена реконструкција електроенергетског објекта јер се величина заштитног појаса није променила. У односу на остале институте које је тужилац наводио као основ за своје потраживање закључује да се спорни однос не може разрешити применом института накнаде штете ни применом института изгубљене добити, јер у радњама туженог при реконструкцији објекта 2015. године нема противправности и нема основа за примену прописа о експропријацији односно за уподобљавање радње туженог фактичкој експропријацији непокретности.

Другостепени суд је нашао да је на утврђено чињенично стање правилно примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев, јер у радњама при реконструкцији предметног електроенергетског објекта током 2015. године нема противправности, па ни основа за накнаду штете због изгубљене добити.

По становишту Врховног суда, правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев. Далековод Копаоник – Рудница урађен је 1961. године за потребе рудника „Сува Руда“ и на катастарској парцели тужиоца је постојао дрвени статив електроенергетског објекта који је током 2015. године реконструисан и други десетокиловатни далековод је постављен на исти челично-решеткасти стуб, с тим што при реконструкцији није дошло до промене величине заштитног појаса. У време куповине парцеле 1968. године електроенергетски објекат је већ постојао, а реконструкција раније изграђеног електроенергетског објекта – далековода, са дозволом надлежног органа од 08.10.2015. године, представља продужетак већ конституисане стварне службености преко земљишта у својини тужиоца. Стога, правилно закључују нижестепени судови да у радњама туженог при реконструкцији предметног електроенергетског објекта током 2015. године нема противправности, па ни основа за накнаду штете и изгубљене добити. Имајући у виду датум изградње далековода и пуштање у функцију електромреже 1964/1965. године, правилно је оцењен приговор застарелости.

Указивање у ревизији на погрешно утврђено чињенично стање у односу на величину заштитног појаса и вредности земљишта, не представља ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Из изнетих разлога, а на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија

Добрила Страјина с.р.

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**